

**”ISÄKSI ON HELPPO TULLA
VAIKEAA ON ISÄ OLLA”**
Tutkimus isyyteen saadusta tuesta ja
isäryhmistä

Opinnäytetyö

Kaisa-Maija Antila
Taija Uusitalo

Maaliskuu 2009

Sosiaali- ja terveysala

Tekijä(t) Kaisa-Maija Antila Taija Uusitalo	Julkaisun laji Opinnäytetyö	
	Sivumäärä 43	Julkaisun kieli Suomi
Työn nimi Isäksi on helppo tulla, vaikeaa on isä olla - Tutkimus isyyteen saadusta tuesta ja isäryhmistä	Luottamuksellisuus Salainen _____ saakka	
Koulutusohjelma Hoitotyö		
Työn ohjaaja(t) Helena Manninen ja Kirsti Koski		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä Opinnäytetyömme tavoitteena on, että isät saavat tukea isyyteen kasvussa jo ennen lapsen syntymää. Toinen tavoitteemme on tarjota enemmän tietoa isien tuen tarpeesta terveydenhoitajille ja kätilöille, jonka pohjalta perhekeskeisyys näyttäytyisi enemmän heidän työssään. Kolmantena tavoitteenamme on kehittää asiantuntijuuttamme isäksi kasvun prosessissa. Tutkimuksemme kartoittaa isien saamaa tukea ensimmäisen raskauden aikana sekä isäryhmien tarpeellisuutta ja sisältöä. Tutkimukseen osallistui 26 isää Porin avoterveydenhuollon äitiysneuvolan asiakasta. Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena, lisänä oli avoimia tarkentavia kysymyksiä. Tutkimusaineisto kerättiin kyselykaavakkeiden avulla. Tutkimuksen tuloksista nousi esille, että ensimmäistä lastaan odottavista isistä puolet (50 %) kokivat isyyteen saadun tuen määrän vähäiseksi. Isien tukiverkostoa kartoittaessa, puoliso koettiin useimmiten suurimmaksi tuen antajaksi, mutta vanhemmilta saatu tuki koettiin vähäiseksi. Neuvolasta saatu tuen määrä eri aihealueittain vaihteli: <i>Synnytystapahtumaan ja synnytyksen lähestymiseen</i> koki 43 % isistä saaneensa paljon tukea kun taas <i>Isyyden herättämien tunteiden käsittelyyn</i> 43 % vastaajista koki, ettei ollut saanut lainkaan tukea. Isäryhmien sisällön kohdalla, tärkeimmäksi koetuksi aiheeksi nousi <i>vauvan hoitaminen ja synnytyksen jälkeinen arki vauvan kanssa</i> . Isäryhmien kohdalla 58 % vastaajista koki, että isäryhmä olisi tarpeellinen tai erittäin tarpeellinen.		
Avainsanat (asiasanat) Isyys, Saatu tuki, Isäryhmät, Perhekeskeisyys		
Muut tiedot		

Author(s) Kaisa-Maija Antila Taija Uusitalo	Type of Publication Bachelor's Thesis	
	Pages 43	Language Finnish
	Confidential Until _____	
Title "It is easy to become a father but hard to be a father" - A case study on the support received for paternity and father groups		
Degree Programme Nursing degree programme		
Tutor(s) Helena Manninen and Kirsti Koski		
Assigned by		
Abstract The aim of this thesis is to provide the fathers with the appropriate support during the period of becoming a father before the childbirth as well as to provide the health nurses and midwives with the sufficient information on fathers' support, so that they would be able to prioritize their focus on the families in their work. In addition, we also aim at developing our expertise in the process of fatherhood. The purpose of our research is to explore the support the fathers get during the period of initial pregnancy as well as the needs of establishing the fathers' groups and the contents of the activities carried out in the groups. 26 fathers, the customers of the public health care district of the city of Pori, participated in the survey. The research was carried out by means of the methods of quantitative research as well as some additional complementary questionnaires. Research data was collected by means of the questionnaire forms. The results of the research showed that 50% of the fathers expecting the first child found the obtained support insufficient. When mapping the support networking, even if the spouse was evidently the beneficiary of the greater support, the parents' support was regarded as minor. The amount of the support obtained from the district maternity / child welfare centre varied. Approaching the delivery, 43% of the fathers found the obtained support sufficient, whereas 43% of the fathers who replied to the questionnaire aimed at the <i>awakening of the feelings of fatherhood</i> , doubted that they would have obtained any support at all. As to what concerns the contents of the fathers' groups activities, one of the most important issues was the <i>baby care</i> as well as <i>the everyday life with the baby after the delivery</i> . 58% of the fathers regarded the fathers' groups as necessary or extremely necessary		
Keywords Fatherhood, father's support, fathers' groups, focus on the family		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ

1 ISÄT VALOKEILASSA	1
2 LÖYTÖRETKI ISYYTEEN.....	3
2.1 ISYYDEN MUUTTUNUT KUVA.....	3
2.2 ISYYDEN LAJIT	4
2.3 MIEHESTÄ ISÄKSI	5
2.4. ISIIN KOHDISTUVAT ODOTUKSET	7
3 ÄITIYSNEUVOLATOIMINTA SUOMESSA	8
3.1 ÄITIYSNEUVOLAN TEHTÄVÄ	8
3.2 ÄITIYSNEUVOLA PERHEEN TUKIJANA.....	9
3.3 ISÄT MUKAAN NEUVOLAAN.....	10
4 TEHDÄÄNKÖ MIEHISTÄ ISIÄ?.....	11
4.1 PERHE JA SYNNYTYSVALMENNUS.....	11
4.2 PERHEVALMENNUKSEN ISÄRYHMÄT	12
5 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA	14
TUTKIMUSTEHTÄVÄT	14
6 TUTKIMUSPROSESSI	14
6.1 TUTKIMUKSEN ENSIASKELEET	14
6.2 KOHDERYHMÄ JA AINEISTON KERUU	15
6.3 AINEISTON ANALYYSI	17
7 TUTKIMUSTULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET	18
7.1 TAUSTATIEDOT	18
7.2 ISYYDEN KEHITTÄMISEEN SAATU TUKI	19
7.3 ISIEN NEUVOLASTA SAAMA TUKI.....	21
7.3.1 Tuen määrä aihealueittain.....	21
7.3.2 Neuvolan työntekijän sukupuolen merkitys.....	22
7.4 ISÄRYHMIEN SISÄLTÖ JA TARPEELLISUUS.....	22
7.4.1 Isäryhmiin toivottu aihesisältö	22
7.4.2 Isäryhmän tarpeellisuus.....	24
8 POHDINTA.....	24
8.1 AIHEEN VALINTA JA TUTKIMUSPROSESSI	24
8.2 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS.....	25
8.3 TUTKIMUKSEN TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET	28
LÄHTEET	31
LIITE 1. KYSELYLOMAKE	34
LIITE 2. TUTKIMUSLUPA	38

KUVIOT

KUVIO 1. ISYYTEEN SAATU TUEN MÄÄRÄ ENSIMMÄISEN RASKAUDEN AIKANA.....	19
KUVIO 2. ISYYTEEN SAATU TUEN MÄÄRÄ ERI HENKILÖILTÄ.....	20
KUVIO 3. NEUVOLASTA SAADUN TUEN MÄÄRÄ ERI AIHEALUEILLA.....	21
KUVIO 4. ISÄRYHMIIN TOIVOTTU AIHESISÄLTÖ.....	23

1 ISÄT VALOKEILASSA

*”Isäksi on helppo tulla,
Vaikeaa on isä olla”*

Wilhelm Busch Julchen (1877).

Neuvolatyössä on kiinnitetty huomiota vanhemmuuden tukemiseen jo pitkään isien osuuden jäädessä kuitenkin vähemmälle tarkastelulle. Nykyään osa isistä on kokenut itsensä neuvolassa enemmän sivustaseuraajaksi kuin aktiiviseksi osallistujaksi. Myös neuvolassa osa henkilökunnasta on pitänyt miesten kohtaamista haasteellisenä. (Isien ja isyyden tukeminen äitiys- ja lastenneuvoloissa 2008, 3.)

Opinnäytetyömme aihe muodostui kiinnostuksestamme isäksi kasvusta ensimmäisen raskauden aikana ja kuinka paljon isät saavat tukea isäksi kasvuunsa. Huomasimme isien passiivisen osallistumisen neuvolakäynteihin, mikä lisäsi innostustamme tutkimaan isien kokemuksia saamastaan tuen määrästä neuvoloissa ja sen ulkopuolella. Myös isäryhmien tarpeellisuus ja niiden sisältö äitiysneuvolatoiminnan ohella nousi keskeiseksi mielenkiinnon kohteeksi. Tutkimustyössämme koemme tarpeelliseksi korostaa perhekeskeistä näkökulmaa.

Opinnäytetyömme tavoitteena on, että isät saavat tukea isyyteen kasvussa jo ennen lapsen syntymää. Toisena tavoitteenamme on antaa viitettä isien tuen tarpeesta terveydenhoitajille ja kättilöille. Kolmas tavoite on kehittää omaa asiantuntijuuttamme isäksi kasvun prosessissa.

Tutkimuksemme tulokset hyödyttävät terveydenhoitajia ja kättilöitä näkemään isien tuen tarpeen ja kehittämään työtään sen mukaiseksi sekä neuvolassa että isäryhmissä. Tämän toivomme lisäävän isien mahdollisuuksia saada nykyistä enemmän tukea omaan isyyteensä.

Perälän, Pelkosen, Vehviläinen- Julkusen, Viivaisen ja Räikkösen (1998) tekemän äitiyshuollon palveluita koskevan tutkimuksen mukaan isyyteen liittyviä tunteita ja niiden käsittelyä neuvolassa pidettiin tärkeänä, mutta vastaajat kokivat niiden käsittelyn riittämättömäksi. (Perälä ym. 1998, 39-40).

Isäryhmien tarkoituksena on auttaa miehiä löytämään oma tapansa toimia isänä ja edesauttaa heidän omakohtaista identifioitumistaan isäksi. Miehet voivat näissä isäryhmissä käydä muun muassa keskustelua siitä mitä muutoksia lapsen syntymä tuo perheelle ja minkälaisia haasteita se parisuhteelle tuottaa. (Eräranta 2007, 36.)

Jotta voisimme tutkia mitä isät kaipaavat isäksi kasvussa, tulisi meidän itse tietää mitä isyys oikeastaan on ja kuinka se on eri aikakausina ymmärretty. Kirjallisuuskatsauksessa käymme läpi isyyden historiaa ja isyyden erilaisia ulottuvuuksia. Olemme myös etsineet viitettä siitä, millaisia paineita isäksi tuleminen aiheuttaa isille. Tutkimuksen kartoittaessa isäryhmien sisältöä ja niiden tarpeellisuutta, koimme tarpeelliseksi selvittää myös aiempien isäryhmien kokemuksia.

2 LÖYTÖRETKI ISYYTEEN

2.1 Isyyden muuttunut kuva

Isyyden kuva on nykymaailmassa hyvin erilainen kuin esimerkiksi 1900-luvun alussa. Tuolloin isyys liittyi tiiviisti miehen asemaan suvussa. Yhteisöllisyys korostui ja avioliitto oli pyhä ja ikuinen. Perheen jäsenillä oli nykyistä useammin biologinen side keskenään. (Mesiäislehto-Soukka 2005, 17.) Isältä ei odotettu ahkeruuden, raittiuden ja perheen taloudellisen elättämisen lisäksi muuta. Heidän auktoriteettinsa perheessä oli kiistaton. (Sinkkonen 1998, 19.) Tuohon aikaan kaikki perheeseen liittyvä kuvattiin miehen näkökulmasta. Naisten oikeus lapsiinsa Suomessa tunnustettiin vasta 1930, jolloin voimaan astui uudistettu avioliittolaki. Suomen teollistumisen aikaan palkkatyö vei isät usein pois kotoa ja isän rooli pieneni. Naisten viettäessä enemmän aikaa lasten kanssa, siirtyi myös kasvatusvastuu heille. (Mesiäislehto-Soukka 2005, 17.)

Hyvinvointiajattelu 1960-luvulla supisti perheen vastuuta lapsista siirtäen sen suureksi osaksi yhteiskunnalle. Tällöin korostui vanhempien työnteon merkitys perheen hoidon edelle. Vasta 80-luvun alussa perhe-elämän arvostus alkoi kasvaa huimasti. (Huttunen 2001, 36.) Perhebarometrin (1998) mukaan perhe nousi tärkeimpiin elämänalueisiin kaikkein korkeimmalle sijalle, jopa työssä menestymistä tärkeämmäksi (Perhebarometri 1998).

Nykyään eletään aikaa, jossa korostetaan yksilöllisyyttä ja tasa-arvoa. Molemmat vanhemmat ovat usein kouluttautuneita ja käyvät ansiotyössä. (Mesiäislehto-Soukka 2005, 18.) Isät käyvät kamppailua pyrkiessään tämän päivän isyyden kriteereihin luontaisen, "entisajan" miehisyyden kuitenkin noustessa esille. Näiden kahden asian yhteensovittaminen on vaikeampaa kuin voisi kuvitella. (Sinkkonen 1998, 18.) Isän on opeteltava jotain sellaista, jonka äiti

tuntuu osaavan luonnostaan (Isätoimikunnan mietintö 1999, 2-6).

Nykypäivän isät osallistuvat synnytykseen, jäävät kotiin hoitamaan sairasta lastaan, osallistuvat kodinhoitoon ja lastensa vanhempainiltoihin ja pitävät isyys ja vanhempainlomia. (Isätoimikunnan mietintö 1999, 2-6, 22-24.) Kasvatust vastuu on jaettu molemmille vanhemmille, mutta yhteiskunnan muuttuessa ja päivähoitojen yleistyessä osa tästä vastuusta on siirretty myös yhteiskunnan huostaan (Mesiäislehto-Soukka 2005, 18). Lapsiperheitä tuetaan Suomessa tarjoamalla heille erilaisia sosiaali- ja terveystaloudellista tukea. (Karling, Ojanen, Sivén, Vihunen & Vilén 2008, 34.)

2.2 Isyyden lajit

Tähän mennessä *biologisella isyydellä* on ollut selkeä valta-asema isyyden määrittelyssä. Tällöin miehellä ja lapsella on biologinen suhde, jossa lapsi on saanut alkunsa kyseisen miehen sukusoluista. (Huttunen 2001, 51.) Lapsen perintöoikeus isään määräytyy myös biologisen isyyden perusteella (Mesiäislehto-Soukka 2005, 21). Lapselle sillä on kuitenkin aina suuri merkitys, tunti hän biologisen isänsä tai ei, isän perintötekijät vaikuttavat lapsen luonteessa, terveydessä ja elämässä (Huttunen 2001, 51).

Juridinen isä on mies, joka on saanut yhteiskunnan antamat oikeudet ja velvollisuudet lapseen, joko avioliiton isyysolettaman, adoption tai isyyden tunnustamisen tai vahvistamisen kautta. Myös huoltajuus ja elatusvelvollisuus kuuluvat lailliseen isyyteen. (Huttunen 2001, 60-61.) Lapsen huollolla tarkoitetaan lapsen tasapainoisen kehityksen ja hyvinvoinnin turvaamista ja läheisten ihmissuhteiden turvaamista, erityisesti lapsen ja hänen vanhempiansa välillä. Kasvatuksessa lapsen tulee saada turvaa, hellyyttä ja ymmärtämystä. Ikään ja kehitystasoon tarpeellinen huolenpito ja valvonta on taattava sekä lapsen taipumuksia vastaava koulutus tulee järjestää. (Mesiäislehto-Soukka 2005, 21.)

Lapsen oikeuksiin sisältyy myös oikeus periä laillinen isänsä tämän kuoltua (Huttunen 2001, 60-61).

Psykologista isyyttä kuvastaa lapsen ja isän välille muodostunut vahva kiintymyssuhde, mikä tarjoaa lapselle tunnepohjaisen, kiintymykseen perustuvan ja kokonaisvaltaisen suhteen. Isän jakaessa arkea lapsen kanssa hän kokee vahvana tunteena isyyden, odotusajan kokemukset, synnytyksen ja lapsen ensimmäiset kokemukset. (Mesiäislehto-Soukka 2005, 22.) *Psykologista isyyttä* voidaan myös kuvata sanalla "isän rakkaus." isää voidaan luonnehtia viisaaksi kasvattajaksi, jolle on elintärkeää lapsen hyvinvointi ja se millaisena esimerkkinä hän toimii lapselle. (Huttunen 2001, 63-65.)

Sosiaalinen isä on lapselle mieshenkilö, jonka hän mieltää isäkseen. Isä asuu lapsen kanssa, viettää hänen kanssaan aikaa sekä kotona että sosiaalisissa tilanteissa. (Mesiäislehto-Soukka 2005, 21.) Vaikka sosiaalinen isä ei biologisesti olisi lapsen isä, hän on saavuttanut muiden hyväksynnän ja he pitävät häntä lapsen isänä (Huttunen 2001, 63).

2.3 Miehestä isäksi

"Maailmaan tullessa lapsi synnyttää isän"

(Kauhanen 1998,28).

Isät kokevat itsensä hämmentyneiksi, eivätkä tiedä miten isänä ollaan (Uusiniitty 2004, 8). Isäksi kasvamiseen ei aina riitä omasta lapsuudesta saatu malli miten toimia (Löytöretki isyyteen 2001, 6). Kasvatustieteiden tohtori Jouko Huttunen kuvaa isää seisomassa "tumput suorina" isyytensä edessä. Hämmentyneiden isien kasvatusrooli sysätään usein äidin kontolle. (Uusiniitty 2004, 8-9.) Tämä on huolestuttavaa, sillä kuten sosiaali- ja terveystieteiden

(1999, 2-5) isätoimikunnan mietinnössä toteaa, isä on toinen merkittävä vanhempi jo lapsen syntymästä lähtien.

Mieheksi ja isäksi kasvaminen on elinikäinen taival, joka alkaa pojan ensimmäisestä elinvuodesta. Ennen kouluikää poika ymmärtää uudella tavalla sukupolvien ja -puolien välisen eron ja hän alkaa kasvaa mieheksi, isäksi ja isänsä kaltaiseksi. Puolison raskauden myötä isä kohtaa väistämättä sen, että naisesta tulee äiti. Raskaus ja synnytys toimivat lopulta siltana miehen mielen prosessissa isäksi. (Haukkamaa 2000, 1481.)

Miehen tehtävää kasvaa isäksi on pidetty toissijaisena äitiyteen nähden sosiaalisen ja psykologisen luonteensa vuoksi. Äidin tuntiessa fyysiset muutokset kehossaan, myös isällä on kuitenkin suuri kehitys läpikäytävänä. Nämä ovat miehen prosesseja suhteessa häneen itseensä, puolisoonsa, omaan isäänsä, muuttuvaan tilanteeseen ja kasvavaan lapseen. (Eskola & Hytönen 2002, 99.)

Tieto raskaudesta ja näin myös vanhemmaksi kasvusta on iloista, mutta stressaavaa aikaa molemmille vanhemmille. Yövalvomiset, taloudellinen stressi ja vastuu lapsesta pelottavat. (Karling ym. 2008, 78.) Vanhempien täytyy irrottautua omasta lapsuudestaan ja kasvaa aikuisuuteen (Sinkkonen 1998, 54). Mies kokee tulevan isyyden aluksi epätodellisena (Karling ym. 2008, 78). Raskauden todellisuus tulee esiin kun sikiö kasvaa ja isät saavat ensikontaktia vauvaan (Mesiäislehto-Soukka 2005, 120). Tosin osa isistä elää raskautta myös fyysisesti äidin kanssa, heillä on myös aamupahoinvointia ja unettomuutta. Tämän uskotaan olevan perua miehen tiedostamattomasta toiveesta olla taas äidistään riippuva lapsi. (Sinkkonen 1998, 56.)

Jo vuonna 1982 Katharyn May loi mallin isäksi kehittymisen prosessista, joka jakaa tämän kehityksen kolmeen osaan: *alkuinnostukseen, tekeytymiseen ja valmistautumiseen*. Alkuinnostukseen isät reagoivat hyvin eri tavoilla, mutta tämä vaihe ilmentää isän ensireaktiota raskaudesta. Raskauden keskivaiheilla tekeytymisvaihe sisältää isän keskittymisen lähes kaikkeen muuhun kuin itse raskauteen äidin vatsan vielä pysyessä piilossa. Tämä menee kuitenkin ohi potkujen alkaessa tuntua ja puolison vatsan kasvaessa. Viimeinen, valmistautumisvaihe on aikaa kun raskaus konkretisoituu isälle ja tämä alkaa valmistella elämää, kotia ja itseään vauvaa varten. (Eskola & Hytönen 2002, 99-100.) Vanhemmuuteen herääminen konkretisoituu miehelle kuitenkin vasta synnytystapahtuman jälkeen, kun lapsensa saa ensi kertaa syliinsä (Kauhanen 1998, 25).

2.4. Isiin kohdistuvat odotukset

Mesiäislehto-Soukka (2005) toteaa useiden suomalaisten hoitotieteellisten tutkimusten osoittavan, että äidit kaipaavat isien sosiaalista tukea. Naiset odottavat miestensä osallistuvan perhevalmennukseen, synnytystapahtumaan ja lastenhoitoon. (Mesiäislehto-Soukka 2005, 18.)

Nyky-yhteiskuntakin on tullut isyyden arvostamisessa vastaan, minkä seurauksena isillä on oikeus isyyslomaan ja he voivat jäädä kotiin hoitamaan lastaan, mikäli äiti palaa työelämään. Vaikka kiireinen elämänrytmi ei helpota isänä olemista, on yhteiskunnassa huomattu, että isien tulee osallistua lasten hoitoon ja kasvatukseen. (Isätoimikunnan mietintö 1999, 12-13.)

Isyyttä kuvataan dynaamisena jatkuvan muutoksen alaisena projektina, minkä vaikutusta isään arvioidaan yleensä myönteisenä kypsytävänä kokemuksena. Tämän seurauksena miehessä herää niin positiivisia kuin negatiivisiakin tunteita. Miehen on tärkeää käydä läpi erilaisia tunnetilojaan heti raskauden

alusta alkaen, jotta suhtautuminen parisuhteeseen ja syntyvään lapseen pysyy tiiviinä. (Ranta & Virtanen 2000, 3.) Myös isät odottavat itseltään enemmän osallistumista lapsen ja kodin hoitoon. Kuitenkin on selvää, että myös miehet tarvitsevat aikaa isyyteen kasvamisessa, eikä se tapahdu hetkessä. (Karling ym. 2008, 78-79.)

3 ÄITIYSNEUVOLATOIMINTA SUOMESSA

3.1 Äitiysneuvolan tehtävä

Vanhemmaksi kasvun tukeminen aloitetaan raskauden aikana äitiys- ja lastenneuvolassa, mitä jatketaan vielä lapsen syntymän jälkeen. Vanhemmuus on monimuotoinen vuorovaikutusprosessi. Se alkaa kehittyä ja muotoutua jo oman varhaislapsuuden, lapsuuden, nuoruuden ja varhaisaikuisuuden aikana, ennen omaa vanhemmuutta. (Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen 2007, 60.)

Perhekeskeisyys kuuluu erittäin tärkeänä osana neuvolan periaatteisiin. Toiminnan lähtökohtana on, että äidit, isät ja lapset ovat neuvolan asiakkaita ja oman perheensä asiantuntijoita. Elämäntilanne, kulttuuritausta, ympäristö ja tottumukset otetaan huomioon. Ydinperheiden lisäksi on yksinhuoltaja- ja uusperheitä sekä samaa sukupuolta olevien perheitä. (Isien ja isyyden tukeminen äitiys- ja lastenneuvoloissa 2008, 22-23.)

Sosiaali- ja terveysministeriön (2008) suosituksen mukaan neuvolatoiminnan tavoitteena on edistää kaikkien lasten ja perheiden hyvinvointia. Vanhempia myös tuetaan valmistautumaan vanhemmuuteen ja tuleviin muutoksiin. Parisuhde, isän rooli, terveelliset elämäntavat, synnytysvalmennus, raskauden

ajan pulmat ja hoitoon ohjaaminen kuuluvat äitiysneuvolatoiminnan tärkeisiin tehtäviin. (Isien ja isyyden tukeminen äitiys- ja lastenneuvoloissa 2008, 13.)

Perhe toimii edelleen Suomessa yhteiskunnan arvossa pidettynä perusyksikkönä. Perheen toiminta luo lapsille pohjan vakaaseen ja luotettavaan kasvuympäristöön, sekä turvallisiin ja lämpimiin ihmissuhteisiin. Usein korostetaan juuri perhekeskeisyyden näkökulmaa ja enemmistö suomalaisista perheistä näyttää olevan *familistisesti* suuntautuneita, missä isä, äiti ja lapset ovat huomion keksipisteinä (Muutoksen sosiologia 1998, 64.) *Individualismi* eli ihmisten halu kohti yksilöllisyyttä on kuitenkin paraikaa viemässä tilaa perinteiseltä familistiselta perhekäsitykseltä (Huttunen 2001, 37).

3.2 Äitiysneuvola perheen tukijana

Yli 50-vuoden ajan äitiys- ja lastenneuvolat ovat palvelleet raskaana olevia ja lapsiperheitä. Sen palveluita käyttävätkin lähes kaikki vanhemmat. Vaikka tyytyväisyys neuvoloiden suhteen on säilynyt, toivovat vanhemmat sen kehittyvän suhteessa nykypäivän tarpeisiin. Kuntia onkin kehoitettu kehittämään äitiys- ja lastenneuvoloita paremmin vanhemmuutta ja lasten psykososiaalista kehitystä tukevaksi. (Pelkonen & Löthman-Kilpeläinen 2000, 1-2.)

Neuvola tavoittaa käytännöllisesti katsoen kaikki vanhemmat lapsen odotusaikana ja lapset ikäkausittain. Vaikka äitiys- ja lastenneuvolalla on ollut vuosikymmenten ajan tunnustettu asema äitien ja lasten hyvinvoinnin rakentajana, on vanhemmat huolestuneita vastaako neuvola nykypäivän haasteisiin. (Viljamaa 2003, 9.)

Psykologi Marja-Leena Viljamaan kyselytutkimuksessa (2003) esitetyn 1990-luvun neuvolatutkimuksien perusteella, neuvolan uusina haasteina oli muun muassa isien parempaa huomioonottamista, ja parisuhteen tukemista. Lisäksi vanhemmat toivoivat enemmän keskusteluja, vertaistukea ja pohtimista. (Viljamaa 2003, 111.)

3.3 Isät mukaan neuvolaan

Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisun (2008) mukaan terveydenhoitajat arvioivat noin kolmasosan isistä tulevan neuvolan vastaanotolle. Tätä useammin isät tavattiinkin kotikäynneillä ja useimmiten perhevalmennuksissa, joihin lähes jokaisen isän arvioitiin osallistuvan. (Isien ja isyyden tukeminen äitiys- ja lastenneuvoloissa 2008, 24.)

Isien tulo mukaan neuvolaan on vielä lapsen kengissä, ja isiä yritetään saada eri tavoilla mukaan neuvolaan. Suurin osa terveydenhoitajista kertoo suullisesti äidille, että isäkin on tervetullut mukaan. Osa neuvoloista käyttää myös omaa kutsukirjettä perheelle, jossa isäkin otetaan huomioon. Vain kolmasosa terveydenhoitajista ei erikseen informoi isän läsnäolon mahdollisuudesta. (Isien ja isyyden tukeminen äitiys- ja lastenneuvoloissa 2008, 24-26.)

Sosiaali- ja terveysministeriö on seurannut isien ja isyyden tukemista 1990-luvun loppupuolelta lähtien. Tavoitteena on ollut tukea myös isien asemaa. Isien huomiointi neuvolassa onkin kehittynyt parempaan suuntaan viimeisen viiden vuoden aikana, sillä kaikki terveydenhoitajat olivat sitä mieltä, että osa heidän työtään on tukea myös isyyteen kasvua. Myös isien käyminen sekä äitiys- että lastenneuvolassa oli lisääntynyt, mikä kertoo myös isien suuremmasta sitoutumisesta vanhemmuuteensa ja lapseensa. (Isien ja isyyden tukeminen äitiys- ja lastenneuvoloissa 2008, 13, 47.)

4 TEHDÄÄNKÖ MIEHISTÄ ISIÄ?

4.1 Perhe ja synnytysvalmennus

Perhe- ja synnytysvalmennuksen tarkoituksena on tukea vanhemmuuteen kasvua ja synnytyksen onnistumista ja se on Suomessa ollut osa äitiysneuvolatyötä jo vuodesta 1940 alkaen. Kehitystä kuvaavat esimerkiksi vaihtelevat nimitykset, joita ovat olleet synnytysvalmennus, äitiysvalmennus, vanhempainvalmennus ja perhevalmennus. (Sihvo & Koponen 1998, 41.)

Kaikille raskaana oleville äideille tarjotaan äitiyshuollon tarjoamaa perhevalmennusta, johon sisältyy synnytysvalmennus. Synnytysvalmennuksen osuudessa tarjotaan perheille tutustumiskäyntiä synnytyssairaalaan. Perhevalmennusta antavat joko kätilöt tai terveydenhoitaja-kätilöt. Ammattilaiset ohjaavat vanhempia kohtaamaan synnytystapahtuma ja vastasyntyneen hoito, mikä tukee heitä vanhemmaksi kasvussa. Pariskuntien osallistuminen perhevalmennuksiin on ollut erittäin aktiivista. Jopa 75 % ensimmäistä lasta odottavista naisista ja miehistä osallistuu valmennukseen. (Paananen, Pietiläinen, Raussi-Lehto & Väyrynen 2006, 201, 203.)

Neuvolan tehtäviin kuuluu auttaa molempia vanhempia luomaan mahdollisimman myönteinen, mutta realistinen kuva syntymättömän lapsen ominaisuuksista ja vahvistaa äidin ja isän sitoutumista vauvaan. Myös neuvolan suosituksen mukaan neuvolassa tuetaan isän ja äidin vanhemmaksi kasvua. (Lastenneuvola lapsiperheiden tukena 2004, 84). Kuitenkin Viljamaan (2003) kyselytutkimuksessa todetaankin neuvolan toimivan lapsi-, mutta ei perhekeskeisesti. Vanhemmuuden tuki oli riittämätöntä ja vertaistuki liian vähäistä. (Viljamaa 2003, 75-76)

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö (2004, 116-117) antoi suositukset neuvoloille perhevalmennuksen sisällöstä. Raskauden aikana valmennuksissa tulisi huomioida raskauden aikaiset erilaiset tunteet, odotukset ja ajatukset, raskauden ja imetyksen tuomat psyykkiset ja fyysiset muutokset, raskauden herättämät erilaiset odotukset, tunteet ja ajatukset, synnytys kokonaisuudessaan, vauvan varusteiden kartoitus, vauvan hoito ja imetys sekä isän rooli imetyksessä, vanhemmuuden tuomat muutokset seksuaalisuuteen ja parisuhteeseen, perhe-etuudet muun muassa äitiysavustus, vanhempainraha ja hoitovapaa sekä tietoa kuntien päivähoidosta ja perheneuvonnasta. (Lastenneuvola lapsiperheiden tukena 2004, 116-117.)

4.2 Perhevalmennuksen isäryhmät

Viime vuosikymmenten aikana isien merkitystä lasten, perheen ja koko yhteiskunnan hyvinvoinnin kannalta ovat etenkin perheasiantuntijat paljon korostaneet. Miesten isyys, vanhemmuus on saanutkin laajaa huomiota esimerkiksi julkisissa keskusteluissa. Perheasiantuntijat ovat myös olleet huolissaan ympärillään havaitsemasta riittämättömästä isyydestä. (Eräranta 2006, 293.)

Perheasiantuntijateksteissäkin käy ilmi, että yhtenä lupaavimpana miesten isyyden tukemisen välineenä pidetään tulevien isien huomioimista perhe- ja isyys valmennuksessa. Näitä perhevalmennuksen isäryhmiä on kokeiltu eri puolilla Suomea 1990-luvulta lähtien neuvoloissa ja järjestöissä. (Eräranta 2007, 36.)

Isäksi tulo on psykososiaalisen tiedon mukaan miehelle uusi kokemus, joka voi aiheuttaa ahdistusta ja pelkoa (Lupton & Barclay 1997, 46-50). Keskeisin isätoiminnan tehtävänä onki antaa miehille tilaisuus kertoa omista odotus- ja vauva-ajan kokemuksistaan. Keskustelujen avulla isät voivat samaistua mui-

hin isiin ja identifioida itsensä isiksi. (Eräranta 2007, 38.) Isäryhmien tehtävää on määritelty myös tiedon jakamiseksi ja tuen antamiseksi (Yesilova 2007). Isäryhmien tavoitteena on vahvistaa isien luottamusta ja uskoa omaan selviämiseen ja osaamiseen kyllin hyvänä isänä. Myönteinen palaute ja kannustaminen luovat hyvän ilmapiirin isäryhmässä ja lisäävät isien vastuunottamista perheessä. (Säävälä, Keinänen ja Vainio 2001.)

Perustelua isäryhmien tarpeellisuudesta: Keinänen, Vainio ja Säävälä kannattavat perhevalmennuksen isäryhmiä, koska ne ovat resurssien niukkuuden takia hyvä vaihtoehto, kun halutaan saada mahdollisimman moni isä mukaan yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin, joiden tarkoitus on tukea miesten kasvua isyyteen. Myös isänä olemisen luonnollinen peili on seurata, kuinka toiset isät toteuttavat omaa isyyttään. Vertaisryhmätoiminnan kautta isät voivat saada tukea, oppia uusia toimintatapoja ja löytää oman tavan toimia isänä. (Säävälä, Keinänen & Vainio 2001.)

Isäryhmä auttaa isiä vahvistamaan ja käyttämään voimavarojaan hyödyksi. Olisi hyvä saada isät mukaan ideoimaan ryhmätoimintaa ja lastensa terveyttä edistäviä toiminnallisia keinoja. Kaikki miehet eivät kuitenkaan halua osallistua ryhmätoimintaan, eikä tällöin heitä pidä siihen painostaa. Ryhmä saattaa muotoutua luontevasti, kun isäryhmä kootaan perhevalmennuksia käynnistettäessä. Olennaista on, että isillä on tilaisuus kokoontua myös omana ryhmänään, ilman puolisoitaan. Ryhmistä saatujen kokemusten mukaan ryhmän vetäjänä voi toimia yhtä hyvin nainen kuin mies. (Lastenneuvola lapsiperheiden tukena 2004, 117.)

5 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA TUTKIMUSTEHTÄVÄT

Tutkimuksen yhtenä tavoitteena on, että isät saavat tukea isyyteen kasvussa jo ennen lapsen syntymää. Tavoitteena on myös, että terveydenhoitajat ja kättilöt saavat viitettä isien tuen tarpeesta. Kolmas tavoitteemme on kehittää asiantuntijuuttamme isäksi kasvun prosessissa.

Tavoitteemme palvelevat työelämää antamalla viitettä siitä, mitä tietoa isät kaipaavat ensimmäistä kertaa isäksi tullessaan. Terveydenhoitajat ja kättilöt voivat hyödyntää tuloksia kehittäessään perhekeskeisyyttä työssään. He voivat myös soveltaa tuloksia omia isäryhmiä suunnitellessaan ja toteuttaessaan.

Tutkimustehtävämme on vastata seuraaviin kysymyksiin:

1. Kuinka paljon tukea isät saavat terveydenhoitajilta ja kättilöiltä ensimmäisen raskauden aikana isäksi kasvuun?
2. Kuinka paljon tukea isät saavat neuvolan ulkopuolelta?
3. Kuinka tarpeellisiksi isäryhmät koetaan?
4. Millaisia aiheisältöjä isät toivovat isäryhmiin?

6 TUTKIMUSPROSESSI

6.1 Tutkimuksen ensiaskeleet

Opinnäytetyömme on kvantitatiivinen tutkimus eli ns. määrällinen tutkimus, jolla vastauksia saadaan prosentti- ja määräkysymyksiin tai sillä selvitetään eri asioiden riippuvuuksia ja tutkittavassa ilmiössä tapahtuvia muutoksia. Ol-lakseen luotettava siihen valittavan otannan on oltava tarpeeksi suuri. Asiat

kuvataan usein numeraalisesti ja tuloksia havainnollistetaan usein kaavioiden tai taulukoiden avulla. (Heikkilä 2001, 16, 18.) Päädyimme määrälliseen tutkimusmuotoon, koska näin uskoimme saavamme laajemman käsityksen isien tuen saannista ja isäryhmien sisällöstä. Kohderyhmänä olivat ensimmäistä lastaan odottavien perheiden isät.

Aloitimme opinnäytetyön tekemisen kirjallisuuskatsauksen kirjoittamisesta. Tätä varten etsimme tietoa isyydestä, isäksi kasvusta, vanhemmuudesta, perhekeskeisyydestä, isäryhmistä, neuvolatoiminnasta ja muista työtämme tukevista aiheista. Rajasimme lähdeaineiston iäksi enintään noin 10 vuotta, tätä vanhemmat karsimme pois melko tiukasti.

6.2 Kohderyhmä ja aineiston keruu

Kyselykaavake jaettiin 50:lle ensimmäistä kertaa isäksi tulevalle miehelle. Tutkimus toteutettiin neljässä Porin äitiysneuvolassa terveydenhoitajien avustuksella ajalla 17.12.2008 - 2.1.2009. Neuvolasta vastaajille annettiin mukaan kyselykaavake ja kirjekuori postimerkillä varustettuna. Täytettyään kaavakkeen he lähettivät vastauksen kuoreen merkittyyn osoitteeseen suoraan meilile.

Kyselykaavakkeita ei tullut toivottua määrää, joten pidensimme aikataulua odottamalla vastauksia vielä viikon. Saimme kuusi uutta vastausta. Vastauksia oli 26 ja vastausprosentiksi tuli 52 % (N=26).

Tutkimusmateriaali kerättiin strukturoidulla kyselykaavakkeella (ks. liite 1.) Kyselykaavake muotoutui työn tavoitteiden ja tehtävien mukaan. Aloitimme jakamalla kyselykaavakkeen kysymykset tutkimusongelmiin vastaaviksi (ks. taulukko 1). Lopullinen kyselykaavake koostui yhdeksästä monivalintakysy-

myksistä. Lisäksi esitiedoissa oli yksi avoin kysymys ja kolmeen monivalintakysymykseen oli annettu mahdollisuus vastata myös avoimena, jos mikään valmiista vaihtoehdoista ei vastannut omaa tilannetta. (Taulukko 1.)

TAULUKKO 1. Kyselykaavakkeen rakenne

Tutkimuskysymys	Vastaava kysymys kaavakkeessa
Esitiedot?	1, 2 ja 4
Kuinka paljon isät saavat tukea eri tahoilta?	3 ja 7
Millaista tukea isät saavat neuvolasta ensimmäisen raskauden aikana?	5 (ja 6*)
Mikä olisi kaivattu sisältö isäryhmässä?	8
Koetaanko isäryhmät tarpeelliseksi?	9 ja 10

* Kyselyn toteuduttua huomasimme, että kysymys oli huonosti aseteltu, eikä anna tarpeeksi tietoa vastatakseen tähän kysymykseen.

Alun perin oli tarkoitus, että tutkimus toteutetaan Satakunnan keskussairaalassa, jossa henkilökunta jakaa kyselykaavakkeet isille tutustumiskäynneille synnytyssaliin. Saimme kieltävän vastauksen perusteltuna, että opinnäytetyömme palveli paremmin neuvoloita avoterveydenhuollossa.

Teimme yhteistyösopimuksen Porin kaupungin terveystieteiden kanssa. (Ks liite 2.) Kohdejoukon saaminen neuvoloista oli alkuun vaikeaa. Perhevalmennuksia ei lähiaikoina oltu järjestämässä, joten ainoa mahdollisuus oli jakaa kyselykaavakkeet isille neuvolasta.

6.3 Aineiston analyysi

Aloitimme analyysin kun kaikki aineisto oli kerätty ja järjestetty. Tällainen näkemys on hyvä, kun aineisto on kerätty strukturoiduilla lomakkeilla tai asteikkomittareilla. (Hirsijärvi, Remes ja Sajavaara 2000, 208.)

Analysointia jatkoimme kirjaamalla vastauskaavakkeista paperille ylös jokaisen kysymyksen tulokset. Sen jälkeen muutimme vastaukset prosenteiksi ja syötimme ne Excel-ohjelmaan, jonka avulla loimme kuviot kysymysten 3, 5, 7 ja 8 keskeisistä tuloksista. Tulosten esittäminen graafisesti antavat helposti lukijalle mielikuvan toteutuneesta jakaumasta (Vilka 2007, 138). Kysymyksen 3 kohdalla esitimme tulokset piirakkakuviota kun taas kysymysten 5, 7 ja 8 käytimme kuvaajana pylväskuviota. Tutkija päättää tulostensa esitystavan, mikä tulee olla objektiivista eli tutkijasta riippumatonta. Tulosten esittämisessä lukijalle ei saa tulla väärää tai tarkoitushakuisesti painottunutta kuvaa. Keskeiset tulokset on hyvä esittää taulukoin ja kuvioin. muiden tulosten kohdalla tutkija voi esittää ne sanallisesti. (Vilka 2007, 135.)

Muiden kysymysten (1,2,4,6 ja 9) tulokset avasimme kirjoittamalla ne ensin paperille, josta muokkasimme ne teksti muodossa työhömme. Määrällisessä tutkimuksessa on tärkeää, että tulokset eivät jäisi vain numeroiksi. Lukijan kannalta on tärkeää, että tulosten sisältö ja laatu tulee ymmärrettäväksi. (Vilka 2007, 147.)

7 TUTKIMUSTULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

7.1 Taustatiedot

Vastaajien (N=26) puolisoista 1 (4 %) oli raskausviikolla 4-12. Raskausviikolla 13-24 oli 7 puolisoa (27 %) ja 25-40 raskausviikolla oli 18 odottajista (69 %).

Isien ensireaktiot (N=25) raskaudesta kuullessa olivat melko samankaltaisia keskenään. Lähes kaikki vastaukset (n=24) toivat esiin isien innostuksen tulla isäksi. Heistä puolet (n=12) ilmaisivat selkeästi olleensa iloisuuden lisäksi myös hämillään.

”Wautsi Wau!!!”

”Vau, musta tulee isä! Olin myös ylpeä ja onnellinen.”

”Kun kuulin vaimoni raskaudesta, olin todella iloinen ja onnellinen.”

”Jännitys, ilo ja malttamaton odotus.”

”Ilo, mutta myös huoli kuinka pystyy täyttämään roolin isänä ja perheen päänä”

”Voi per...le! Mutta myöhemmin olen ollut iloinen asiasta...”

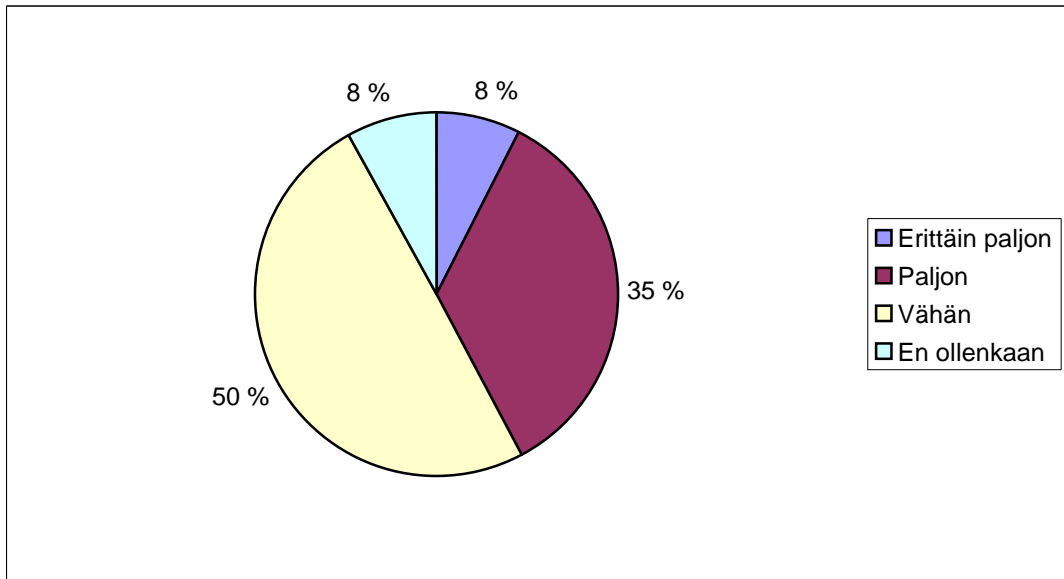
”Liikuttuneisuus, onnellisuus. Kuitenkin koitin olla liikaa innostumatta, koska vauvaa oli jo koitettu n. 2v.”

”En osannut ajatella mitään”

Isistä 22 (N=26) oli käynyt neuvolassa. Neljästä isästä, jotka eivät olleet päässeet neuvolaan, kolme ilmoittivat syyksi aikataulujen yhteensopimattomuuden. Neljäs isä oli sitä mieltä, että isän ei tarvitse eikä kuulu osallistua neuvolakäynteihin, sillä ultraäänitutkimuksessa mukana oleminen riittää.

7.2 Isyyden kehittymiseen saatu tuki

Vastaajista (N=26) puolet (n=13) kokivat isyyteen saadun tuen määrän vähäiseksi, mutta noin kolmasosa (n=9) oli saanut paljon tukea isyyteen liittyvissä asioissa. Erittäin paljon ja en ollenkaan vastaukset menivät tasan. (Kuvio 1.)

KUVIO 1. Isyyteen saatu tuen määrä ensimmäisen raskauden aikana

Isyyden kehittymiseen saatu tuki eri henkilöiltä esitetään kuviossa 2.

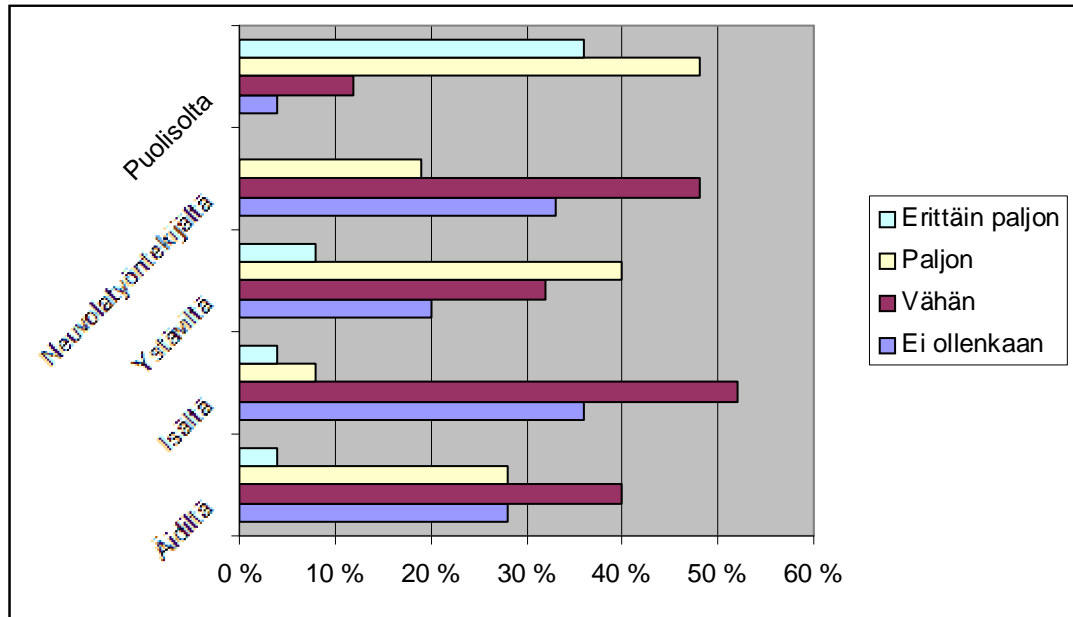
Isistä yksi ei kokenut tarvitsevansa tukea ja jätti tämän kysymyksen tyhjäksi.

Tuloksista ilmeni, että puoliso koettiin useimmiten suurimmaksi tuen antajaksi, sillä 36 % (n=9) sai erittäin paljon tukea ja 48 % (n=12) paljon tukea puolisoaltaan. Vastaajista yksi ei kokenut saaneensa lainkaan puolisoilta tukea. (Kuvio 2.)

Ystäviltä saatu tuen määrä jakautui tasaisesti. Isistä 48 % (n=12) sai ystäviltä paljon tai erittäin paljon tukea. Erittäin paljon tukea sai 8 % (n=2). (Kuvio 2.)

Vastaajista 12 % (n=3) oli saanut isältään paljon tai erittäin paljon tukea ja äidiltä vastaavasti 32 % (n=8). Vastaajista 88 % (n=22) ei ollut saanut isältään tukea kuin vähän tai ei ollenkaan. Äidiltä vastaava tulos oli 68 % (n=17).

(Kuvio 2.)

KUVIO 2. Isyyteen saatu tuen määrä eri henkilöiltä

Isistä 48 % (N=21) koki terveydenhoitajilta isyyden kehittymiseen saadun tuen vähäisenä. Kohdejoukosta 19 % (n=4) oli saanut paljon tukea, eikä kukaan kokenut saaneensa erittäin paljon tukea. Kolmasosa isistä (n=7) ei kokenut saaneensa terveydenhoitajalta lainkaan tukea isyyteensä. (Kuvio 2.)

Avoimeen kysymykseen isien tuen antajista vastasi neljä isää. Puolison vanhemmilta tai sisaruksilta tukea oli saanut kolme isää. Työkavereilta tukea koki saaneensa yksi isä.

7.3 Isien neuvolasta saama tuki

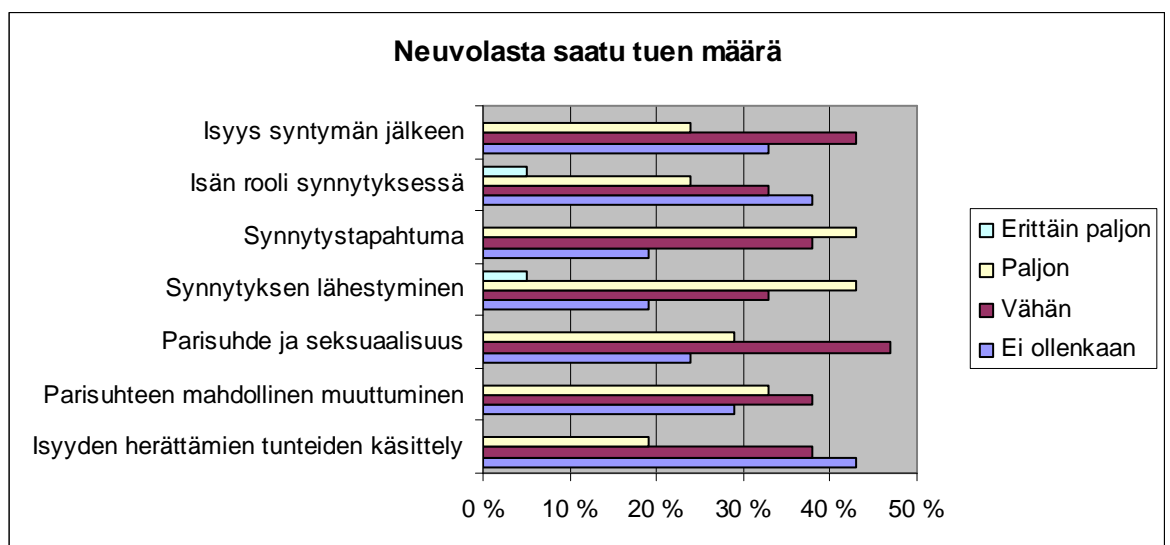
7.3.1 Tuen määrä aihealueittain

Kyselyyn vastanneista (N=26) neljä isää eivät olleet osallistuneet neuvola käynteihin. Lisäksi yksi isä ei kokenut tarvinneensa lainkaan tukea, eikä vastannut tähän kysymykseen.

Isistä (N=21) 43 % koki saaneensa paljon tukea *synnytystapahtumaan ja synnytyksen lähestymiseen*. Jälkimmäiseen aiheeseen 5 % (n=2) isistä koki saaneensa erittäin paljon tukea. (Kuvio 3.)

Isistä 19 % (n=4) koki saaneensa paljon tukea *Isyyden herättämien tunteiden käsittelyyn*. Kyseiseen aiheeseen 43 % (n=9) isistä koki, ettei ollut saanut lainkaan tukea. *Isän rooliin synnytyksessä ja isyyteen syntymän jälkeen* koki 24 % (n=5) vastaajista saaneensa paljon tukea. (Kuvio 3.)

Kolmasosa isistä koki saaneensa paljon tukea *parisuhteeseen ja seksuaalisuuteen ja parisuhteen mahdolliseen muuttumiseen*. (Kuvio 3.)

KUVIO 3. Neuvolasta saadun tuen määrä eri aihealueilla

7.3.2 Neuvolan työntekijän sukupuolen merkitys

Vastausten perusteella neuvolan työntekijän sukupuolella oli kolmasosalle (n=8) isistä merkitystä ja kolmasosalle (n=9) ei ollut. Kolmasosa (n=9) kuvaili kummankin käyvän.

7.4 Isäryhmien sisältö ja tarpeellisuus

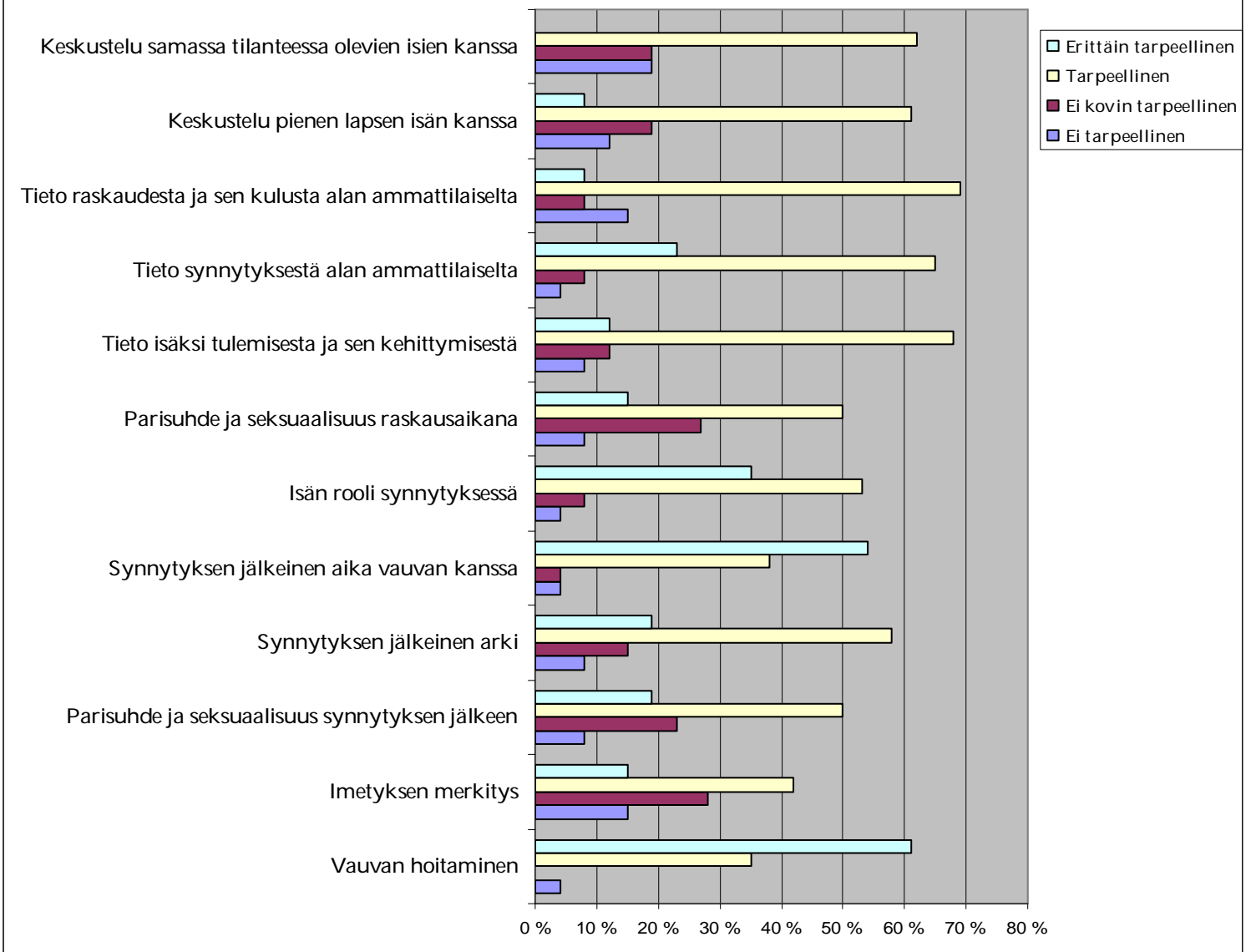
7.4.1 Isäryhmiin toivottu aiheisisältö

Vastaajista (N=26) 61% (n=16) mielsi *vauvan hoitamisen* erittäin tärkeäksi aiheeksi. Myös *synnytyksen jälkeinen aika vauvan kanssa* koettiin yli puolessa vastauksista (54 %) erittäin tärkeäksi. (Kuvio 4.)

Tarpeellisimmiksi aiheiksi koettiin *tieto raskaudesta ja sen kulusta* (69%), *tieto synnytyksestä alan ammattilaiselta* (65%) sekä *tieto isäksi tulemisesta ja sen kehitymisestä* (68%). *Isän rooli synnytyksessä* jakautuu tasaisemmin erittäin tarpeelliseksi ja tarpeelliseksi, yhteensä vastauksista 88 % (n=23). (Kuvio 4.)

Avoimissa kysymyksissä isillä oli myös mahdollisuus ehdottaa mielestään tarpeellisia aiheita isäryhmään. Yksi isä ehdotti, että tarpeellinen aihe olisi ”ulkopuolisuuden tunteesta puhuminen”.

Isäryhmien sisältö

KUVIO 4. Isäryhmiin toivottu aihesisältö

7.4.2 Isäryhmän tarpeellisuus

Isistä (N=25) 58 % (n=15) oli sitä mieltä, että isäryhmä olisi joko tarpeellinen tai erittäin tarpeellinen. Erittäin tarpeelliseksi sen koki 8 % (n=2) vastaajista. Isistä 11 % (n=3) vastasi isäryhmän olevan "ei tarpeellinen".

Suurin osa, 38 % (n=10) oli sitä mieltä, että ryhmä olisi hyvä järjestää 1-2 kertaa raskausaikana. Isistä 27 % (n=7) kokoontuisi 2-4 kertaa ja 4-6 kertaa 16 % (n=4).

8 POHDINTA

8.1 Aiheen valinta ja tutkimusprosessi

Aloitimme työn tekemisen keräämällä sopivaa lähdeaineistoa kirjallisuuskatsausta varten. Tutkimussuunnitelman tekeminen helpotti opinnäytetyön tekemistä ja opettajien kanssa pidetyt ohjaustuokiot antoivat suuntaa työn etenemiselle.

Huomasimme, että etenkin isäryhmien kokemuksista tai isien neuvolassa käymisestä oli melko vaikea löytää tutkimuksia, joten sinänsäkin aihe oli ajankohtainen ja kiinnostava tehdä. Sen sijaan isyydestä ja isäksi kasvusta tietoa löytyi paljon ja tiedon rajaaminen oli haastavaa. Kirjallisuuskatsaus antaa meistä hyvän pohjan tutkimuksellemme ja johdattelee lukijan tutkimusaiheisiimme.

Opinnäytetyön tekemiseen käytetty aika, aikataulujen yhteen sovittaminen ja työprosessi kokonaisuudessaan ovat olleet meille molemmille haastavia, mut-

ta antoisia. Käytetty kirjallisuus ja tutkimuksen tekeminen on ollut erittäin opettavaista ja ammatillista osaamista kasvattavaa.

Käytetyissä lähteissä pidimme melko tiukkana rajana, etteivät ne olisi yli 10 vuotta vanhoja. Työn aikataulun pitkittyessä vuoden 2009 puolelle, huomasimme monen lähteen olevan vuodelta 1998. Arvioimme lähteidemme olevan kuitenkin kelpokäyttöisiä tässä aiheessa, emmekä nähnyt niiden vaikuttavan viitekehyksen luotettavuuteen, joten emme lähteneet niitä enää muuttamaan.

8.2 Tutkimuksen luotettavuus

Jakamistamme 50 kyselykaavakkeesta saimme takaisin 26 vastausta, vastausprosentiksi tuli 52 %. Miellämme tulokset suuntaa antaviksi ja lähtökohdan uusien jatkotutkimusten tekemiseksi. Vastaajamäärä olisi voinut kasvaa, jos ajankohta olisi ollut rauhallisempi eikä osunut juuri joulun ja uuden vuoden ympärille. Vastaajamäärän ollessa isompi, myös tutkimus olisi ollut luotettavampi.

Kvantitatiivinen tutkimusote oli mielestämme paras lähestymistapa tutkimukseemme, sillä monivalintakysymykset antoivat laajemman käsityksen isien tuen määrästä ja isäryhmien toivotusta sisällöstä. Huolimatta strukturoidusta kyselykaavakkeesta, isillä oli kuitenkin mahdollisuus vastata kolmeen kysymykseen avoimesti, mikäli kysymysten vaihtoehdoista mikään ei vastannut tilannetta. Myös isien kuvaamat ensireaktiot antoivat lisämakua meille tutkijoille, minkä uskomme virittäneen isän kyselylomakkeen täyttämiseen. Uskomme, että kyselykaavakkeen helppo ja nopea täyttö lisäsi vastaajiemme määrää tiukasta aikataulusta huolimatta. Jos olimme toteuttaneet tutkimuksemme laadullisena, tutkimuksen luonne olisi hieman muuttunut vastausten ollessa tarkempia ja henkilökohtaisempia.

Tutkimuksen haastavin osa oli kyselykaavakkeen suunnitteleminen. Kun aloimme tulkita vastauksia, löysimme vielä kohtia, jotka olisi kannattanut tehdä toisin. Tämä vaikuttaa mielestämme huomattavasti tutkimuksen luotettavuuteen.

Esimerkiksi kysymys 6 oli sinänsä hyvä kysymys, mutta se olisi ollut huomattavasti informatiivisempi ja tulkinnaltaan selkeämpi, jos olisimme ymmärtäneet kysyä neuvolatyöntekijän toivottua sukupuolta. Suunnitteluvaiheessa tätä ei tuntunut huomaavan, vaikka se nyt näyttää niin selvältä asialta. Myös kysymyksen 10 asettelu oli epämääräinen. Kysymys esitettiin muodossa "Jos vastasit kyllä..." eikä edellisessä kysymyksessä ollut "kyllä" vaihtoehtoa lainkaan.

Myös kysymyksen seitsemän kohdalla isien ja äitien osuus tuen antajina, oli vähäinen. Kysymyksen asettelu ei välttämättä vastannut isien tilannetta sukulaissuhteiden kannalta. Tämä vähentää tuloksen luotettavuutta.

Kuinka olisimme voineet välttyä yllä mainitun kaltaisilta kysymyksen asetteluilta ja totesimme, että kyselykaavakkeen koekäyttö muutamille henkilöille olisi ollut erittäin järkevää. Heidän tuloksiaan katsoessamme olisimme ehkä keksineet epäselviksi jäävät kohdat, jotka nykyisistä kysymyksistä heräävät mieleen. Nämä seikat olisivat myös lisänneet tutkimuksen luotettavuutta.

Tulkinnalliset seikat nousivat myös mieleemme, koska tutkijoina emme saa tuoda omaa tulkintaa tuloksiin. Kuitenkin vastauksissa isät ovat käyttäneet omaa tulkintaansa esimerkiksi "paljon" ja "vähän" -vaihtoehtojen suhteen. Toisen ihmisen kokemana paljon saatu tuki voi olla toiselle vähäistä. Kokeukselliseen asiaan ei ole mielestämme luotettavaa mittausmenetelmää.

Kyselykaavakkeen muut osiot olivat mielestämme onnistuneita ja informatiivisia. Tulokset palvelevat hyvin tutkimustehtäviämme ja näin ollen opinnäytetyötämme. Kaavake oli mielestämme myös vastaajille yksinkertainen täyttää ja meille selkeä tulkita.

Otanta on melko pieni, joten tuloksetkaan eivät ole suoranaisesti yleistettävissä. Tutkijoina emme tiedä, houkutteliko kyselykaavakkeemme enemmän vastaajiksi isiä, jotka kokivat puutteita isyyteen saadussa tuessa, vai onko suuntaus tosiaan maanlaajuinenkin. Kuitenkin suurin osa vastaajista oli käynyt neuvolassa. Sosiaali- ja terveysministeriön (2008) mukaan isät ovat nykyään merkittävä osa neuvoloiden asiakaskuntaa, eikä heidän roolinsa ole enää sivustaseuraaja (Isien ja isyyden tukeminen äitiys- ja lastenneuvoloissa 2008 , 13).

Neuvolasta saadun tuen määrää kartoittaessa selvisi, että tukea oli moneen asiaan saatu melko vähän. Kuinka paljon tulokseen vaikuttivat alkuraskaudessa olijat, jotka eivät välttämättä ole ehtineet käymään neuvolassa kuin kerran tai kaksi. Tällöin on ymmärrettävää, että kaikki asiat, kuten synnytys tai synnytyksen jälkeinen aika ei ole ollut ajankohtaisin puheenaihe neuvolassa, jolloin tukeakaan ei ollut ehkä saatu. Toisaalta vastauksia läpikäydessämme, huomasimme, että myös keskiraskaudessa olijat olivat saaneet tukea esimerkiksi synnytykseen, vaikka aihe ei heille välttämättä vielä ajankohtainen olekaan. Tästä päätellen, voimme todeta, että tarvittavan tuen saanti ei sinänsä ole riippuvainen ajankohdasta raskaudessa. Tämä korostaakin terveydenhoitajien ja kättilöiden kykyä nähdä asiakkaan tarpeet ja vastata niihin.

8.3 Tutkimuksen tulokset ja johtopäätökset

Opinnäytetyömme vastaa mielestämme asettamiimme tutkimuskysymyksiin. Tutkimuksemme kartoitti isien saamaa tukea isyyteen kasvussa ensimmäisen raskauden aikana. Selvitimme isien saamaa tuen määrää neuvolasta ja sen ulkopuolelta. Lisäksi selvitimme isäryhmien tarpeellisuutta ja toivottua sisältöä.

Neuvolasta isyyteen saatu tuki oli vähäistä. Kolmasosa isistä (n=7) ei kokenut saaneensa terveydenhoitajalta lainkaan tukea isyyteensä. Voi olla, että isät kokevat terveydenhoitajan etäiseksi ja yleispäteviä ohjeita antavaksi tukijaksi. Toisaalta voi olla, että isät eivät koe neuvolasta saatua keskustelua ja tietoa tukena. Viljamaa (2003) on saanut tutkimuksessaan vastaavanlaisia tuloksia. Neuvolasta saatu tuki koettiin keskinkertaiseksi. Vanhemmista 80 % ilmoitti saavansa tukea puolisoiltaan ja sukulaisiltaan paljon. Kuten Viljamaakin toteaa (2003), voi tulokseen vaikuttaa vanhempien neuvolasta saadun tuen vertaaminen puolisoilta saatuun tukeen, joka on luonteeltaan kuitenkin erilaista. (Viljamaa 2003, 109.)

Isyyteen syntymän jälkeen, isäksi kasvamiseen ja parisuhteeseen ja seksuaalisuuteen saatu tuki neuvolasta oli vähäistä. Tätä tukee myös isäryhmien sisältöä koskevat tutkimustulokset, joissa kyseiset osa-alueet koettiin tarpeellisiksi. Tämä voisi kannustaa terveydenhoitajaa/kätilöä ottamaan paremmin huomioon nämä osa-alueet isien tullessa neuvolaan. Kuitenkin isistä 43 % koki saaneensa paljon tukea *synnytystapahtumaan ja synnytyksen lähestymiseen*. Tutkimustulos puoltaakin isien osallistumista enemmän synnytyksiin nykypäivänä ja tähän tarpeeseen neuvolassa vastataan jo melko hyvin.

Isistä kolmasosa tulee mukaan neuvolan vastaanotolle (Isien ja isyyden tukeminen äitiys- ja lastenneuvoloissa 2008, 24). Olisi tärkeää, että isiä saataisiin

enemmän mukaan neuvoloihin. Voi olla, että isistä juuri ne, jotka tarvitsisivat enemmän tukea, eivät uskaltaudu neuvolaan. Isämyönteinen ilmapiiri neuvolassa olisi ensiarvoisen tärkeää, jotta kaikki uskaltautuisivat paikalle. Neuvolan isämyönteisyys kasvaa jo pienillä eleillä ja teoilla. Jo isien kuulumisten kyselyt ja katsekontaktit auttavat hyvän ensivaikutelman luomisessa ja hoitosuhteen alkamisessa.

Suurimmaksi tuen antajaksi nousivat puoliset. Jopa 36 % sai erittäin paljon tukea ja 48 % paljon tukea. Puolison antama tuki voidaan kokea henkilökohtaisempaan ja isien tarpeisiin vastaavana. Puolestaan isien ja äitien osuus tuen antajana oli yllättävän vähäinen. Voi olla, että vanhemmilta saadun tuen "ei lainkaan" -osuus kasvoi, jos toinen tai molemmat vanhemmista olivat esimerkiksi kuolleet.

Isistä yli puolet (58 %) pitivät isäryhmiä joko tarpeellisina tai erittäin tarpeellisina. Tulos kertoo mielestämme, että neuvoloiden tulisi tarjota enemmän isäryhmiä omina ryhminään tai osana perhevalmennusta. Tarpeellisuuden puolesta puhuvat myös useat erittäin tarpeelliseksi tai tarpeelliseksi koetut aiheisällöt isäryhmässä.

Vastaajista jopa 61 % mielsi *vauvan hoitamisen* erittäin tärkeäksi aiheeksi. Myös toinen toivottu aiheisältö, joka isäryhmissä sai eniten kannatusta, oli *synnytyksen jälkeinen aika* vauvan kanssa. Näyttäisi siltä, että vauva-aika on isiä eniten kiinnostava aihe. Ehkä omia taitoja käsitellä vauvaa epäillään, jonka vuoksi näihin asioihin haluttaisiin perehtyä jo ennen vauvan syntymää.

Hämmästyimme hieman, että *imetyksen merkitystä* ei koettu yhtäläillä tarpeelliseksi aiheeksi kuin muita. Voisiko syynä olla juuri se, että imetys koetaan ehkä enemmän äidin ja vauvan väliseksi hetkeksi. Tämä voisi olla syynä myös

siihen, että miehet kokevat imetyksen itselleen etäiseksi asiaksi, johon he eivät voi osallistua. Mielestämme olisi tärkeää, että isä rohkaistaisiin jo neuvolassa olemaan mukana imetystilanteissa, sillä se on hetki, jonka koko perhe voi kokea ja jakaa yhdessä.

Tarpeellisena isät pitivät *keskustelua samassa tilanteessa olevien isien kanssa ja keskustelua pienen lapsen isän kanssa*. Avointa keskustelua toivottiin isien taholta. Perhevalmennuksen isäryhmiä toteuttaneet Säävälä ja muut tekivät vuonna 1999 kyselyn perhevalmennuksen isäryhmissä olleille miehille. Vastausten perusteella ilmeni, että isät pitivät tärkeänä jakaa kokemuksia samassa elämäntilanteessa olevien isien kanssa. Ryhmässä keskustelua arvostettiin, koska keskustelu lähti isien omista tarpeista liikkeelle. (Säävälä ym. 2001.)

Isillä oli myös mahdollisuus ehdottaa mielestään tarpeellisia aiheita isäryhmään. Yksi isä ehdotti, että tarpeellinen aihe olisi "ulkopuolisuuden tunteesta puhuminen". Hän ei selvästi ilmaise mistä tuntee olevansa ulkopuolinen. Aaltonen ja muiden (1999) mukaan isät tuntevat itsensä usein ulkopuolisiksi raskausaikana äidin keskittyessä itseensä ja syntyvään lapseen (Aaltonen, Ojanen, Siven, Vinhunen ja Vilen 1999, 92). Voi myös olla, että hänen kaveripiirissään ei ole muita odottavia eikä lapsiperheitä, joten isä voi kokea olonsa ulkopuoliseksi.

Tutkimus antaa hyvän pohjan jatkotutkimuksille. Yhteiskunnan kehityksen kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää toteuttaa vastaavanlainen tutkimus suurella otannalla, jolloin tutkimustulokset olisivat hyödynnettävissä valtakunnallisella tasolla. Toinen merkittävä tutkimusaihe olisi kartoittaa isyyteen kasvun paineita ja sitä kuinka niihin vastataan. Tärkeää olisi myös saada kattavaa perustietoa siitä mitä isyys merkitsee miehelle.

LÄHTEET

- Aaltonen, M., Ojanen, T., Siven, T., Vinhunen, R. & Vilen, M. 1999. Lapsen aika. Porvoo: Wsoy.
- Eräranta, K. 2006. Isyys, perhe ja yhteiskunnallinen hallinta: hoivaa vai tasa-arvoa? *Sosiologia* 4, 293-304.
- Eräranta, K. 2007. Isäksi tulossa ja tekemässä. Isäryhmät ja omaelämäkerrallinen työ isyyteen ohjaamisen välineinä. *Nuorisotutkimus* 1, 33-44.
- Eskola, K. & Hytönen, E. 2002. Nainen hoitotyön asiakkaana. Helsinki: Wsoy.
- Haukkamaa, K. 2000. Isä ja raskaus. *Duodecim* 116, 1481-1482.
- Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2000. Tutki ja kirjoita. Vantaa: Tammuvoiren kirjapaino Oy.
- Heikkilä, T. 2001. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Oy Edita Ab.
- Huttunen, J. 2001. Isänä olemisen uudet suunnat. Juva: WS Bookwell Oy.
- Isien ja isyyden tukeminen äitiys- ja lastenneuvoloissa. 2008. Sosiaali- ja terveysministeriö. Helsinki: Yliopistopaino.
- Isätoimikunnan mietintö. 1999. Sosiaali- ja terveysministeriö. Helsinki: Oy Edita Ab.
- Karling, M., Ojanen, T., Sivén, T., Vihunen, R. & Vilén, M. 2008. Lapsen aika. Helsinki: WSOY oppimateriaalit Oy.
- Kauhanen, S. 1998. Kohti uudenlaista isyyttä. Haastattelututkimus pienten lasten isien isyyskokemuksista. Pro-gradu tutkielma. Joensuun yliopisto, yhteiskuntapolitiikan ja filosofian laitos.
- Lastenneuvola lapsiperheiden tukena. 2004. Opas työntekijöille. Sosiaali- ja terveysministeriö. Helsinki: Edita prima Oy.
- Lupton, D. & Barclay, L. 1997. Constructing fatherhood. Discourses and Experiences. London: Sage.
- Löytöretki isyyteen. 2001. Toim. M. Torkkeli. Seminaariraportti. Helsinki: Mannerheiminlastensuojeluliitto.

- Mesiäislehto-Soukka, H. 2005. Perheenlisäys isien kokemana – fenomenologinen tutkimus. Oulun yliopisto, hoitotieteen ja terveyshallinnon laitos, lääketieteellinen tiedekunta.
- Muutoksen sosiologia. 1998. Toim. E. Saksala. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.
- Paananen, U., Pietiläinen, S., Raussi-Lehto, E. & Väyrynen, P. 2006. Kätilötyö. Toim. A-M. Äimälä. Tampere : Tammer-Paino Oy.
- Pelkonen, M. & Löthman-Kilpeläinen, L. 2000. Neuvola lapsiperheiden tukena. Selvitys äitiys- ja lastenneuvolatoimintaan kohdistuneista tutkimuksista ja kehittämishankkeista 1990-luvulla. Sosiaali- ja terveysministeriö. Helsinki: Oy Edita Ab.
- Perhebarometri. 1998. Vastuu perheen arjessa. Tampere : Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto.
- Perälä, M-L., Pelkonen, M., Vehviläinen-Julkunen, K., Viisainen, K. & Rääkkönen, O. 1998. Äitiyshuollon palvelut muutoksessa. Teoksessa Perhesuunnittelusta lisääntymisterveyteen. Toim. P, Koponen. 33-47. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Ranta, K. & Virtanen, H. 2000. Isien odotukset äitiysneuvolan palveluista. Opinnäytetyö. Satakunnan ammattikorkeakoulu, sosiaali- ja terveysalan Porin yksikkö, hoitotyön koulutusohjelma.
- Sihvo, S & Koponen, P. 1998. Perhesuunnittelusta lisääntymisterveyteen. Toim. P, Koponen. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Sinkkonen, J. 1998. Yhdessä isän kanssa. Porvoo-Juva-Helsinki: WSOY.
- Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen. 2007. Toimintaohjelma 2007-2011. Sosiaali- ja terveysministeriö. Helsinki: Yliopistopaino.
- Säävälä, H., Keinänen, E. & Vainio, J. 2001. Isä neuvolassa. Työvälineitä ja ajatuksia vauvaa odottavien ja hoitavien isien kanssa työskenteleville. Viitattu 15.2.2009. <http://www.oulunensijaturvakoti.fi>. Miellelle, tietoa isyydestä.
- Uusiniitty, L. 2004. Valmis isäksi? Lapseemme 1, 8-9.
- Viljamaa, M-L. 2003. Neuvola tänään ja huomenna, vanhemmuuden tukeminen, perhekeskeisyys ja vertaistuki. Studies in education, psychology and social research. Jyväskylä: ER-paino Ky.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Yesilova, K. 2007. Perheen kasvattamisen ongelma. Perhekasvatus Suomessa 1970-1990-luvulla. Teoksessa Perhetyön tieto. Toim. R. Nätkin. Tampere: Vastapaino.

LIITE 1. Kyselylomake

Hei tuleva isä!

Opiskelemme viimeistä vuotta kättilöiksi Jyväskylän ammattikorkeakoulussa Sosiaali- ja terveysalalla.

Teemme opinnäytetyönämme tutkimusta isä-lapsisuhteen kehittymisestä ensimmäisessä raskaudessa. Haluamme kartoittaa Sinun kokemuksiasi isäksi kasvussa. Keskitymme saamaasi ja tarvitsemaasi tukeen isäksi tullessasi. Tutkimme myös isäryhmien tarpeellisuutta perhevalmennukseen liitettynä.

Tutkimukseemme osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja se toteutetaan anonymisti. Pyydämme sinua ystävällisesti vastaamaan alla oleviin kysymyksiin.

Lämpimästi vastauksistasi kiittäen:

Taija Uusitalo

taija.uusitalo.sho@jamk.fi

Kaisa-Maija Antila

kaisa-maija.antila.sho@jamk.fi

Opinnäytetyömme ohjaajina toimivat opettajamme:

Helena Manninen

helena.manninen@jamk.fi

Kirsti Koski

kirsti.koski@jamk.fi

1. Kuinka pitkällä kumppanisi raskaus on tällä hetkellä?

Rastita yksi alla olevista vaihtoehdoista.

- 4 -12 raskausviikkoa (1-3 kk)
- 13 – 24 raskausviikkoa (4 – 6 kk)
- 25 – 42 raskausviikkoa (7 – 9 kk)
- Ei tietoa

2. Mikä oli ensireaktiosi kun kuulit raskaudesta?

Vastaa seuraaviin väittämiin (kysymyksiin 3-7) rastittamalla vaihtoehto mikä parhaiten kuvaa tilannettasi tällä hetkellä.

3. Olen saanut tukea raskausaikana isyyteen liittyen.

- Erittäin paljon
- Paljon
- Vähän
- En ollenkaan

4. Olen osallistunut neuvolakäynteihin.

- Kyllä
- Ei

Jos rastitit ei-vaihtoehdon, niin miksi näin?

- Olisin halunnut käydä, mutta aikataulut eivät ole antaneet periksi
- En ole kokenut sitä itselleni tarpeelliseksi
- Muu syy, mikä?

5. Olen saanut **tukea neuvolasta.**

	Erittäin paljon	Paljon	Vähän	En ollenkaan
Isyyden herättämien tunteiden käsittelyyn	☐	☐	☐	☐
Parisuhteen mahdolliseen muuttumiseen	☐	☐	☐	☐
Parisuhteeseen ja seksuaalisuuteen	☐	☐	☐	☐
Synnytyksen lähestymiseen	☐	☐	☐	☐
Synnytystapahtumaan	☐	☐	☐	☐
Isän rooliin synnytyksessä	☐	☐	☐	☐
Isyyteen syntymän jälkeen	☐	☐	☐	☐

6. Neuvolan työntekijän sukupuoli on minulle merkitystä?

- Kyllä
- Ei
- Kumpikin käy

7. Olen saanut tukea oman isyyteni kehittämiseen

	Erittäin paljon	Paljon	Vähän	En ollenkaan
Puolisolta	☐	☐	☐	☐
Neuvolatyöntekijältä	☐	☐	☐	☐
Ystäviltä	☐	☐	☐	☐
Isältä	☐	☐	☐	☐
Äidiltä	☐	☐	☐	☐

Joltain muulta, keneltä?

Kysymykset 8, 9 ja 10 käsittelevät mahdollisten isäryhmien toteutusta ja sisältöä.**Rastita sinulle sopivin vaihtoehto**

8. Kuinka tarpeellisina pidät seuraavien aiheiden käsittelemistä jos ensimmäistä lasta odottaville isille järjestettäisiin raskauden aikana kokoontuva isäryhmä?

	Erittäin tarpeellinen	Tarpeellinen	Ei kovin tarpeellinen	Ei tarpeellinen
Keskustelua samassa tilanteessa olevien isien kanssa	☐	☐	☐	☐
Keskustelua pienen lapsen isän kanssa	☐	☐	☐	☐
Tietoa raskaudesta ja sen kulusta alan ammattilaiselta	☐	☐	☐	☐

Tietoa synnytyksestä alan ammattilaiselta	☐	☐	☐	☐
Tietoa isäksi tulemisesta ja sen kehittymisestä	☐	☐	☐	☐
Parisuhde ja seksuaalisuus raskausaikana	☐	☐	☐	☐
Isän rooli synnytyksessä	☐	☐	☐	☐
Synnytyksen jälkeinen aika vauvan kanssa	☐	☐	☐	☐
Synnytyksen jälkeinen arki	☐	☐	☐	☐
Parisuhde ja seksuaalisuus synnytyksen jälkeen	☐	☐	☐	☐
Imetyksen merkitys	☐	☐	☐	☐
Vauvan hoitaminen	☐	☐	☐	☐

● Muuta mitä?

9. Mielestäni isäryhmä on

- Erittäin tarpeellinen
- Tarpeellinen
- Ei kovin tarpeellinen
- Ei tarpeellinen

10. Jos vastasit Kyllä, rastita kuinka usein tällainen ryhmä olisi sinusta hyvä järjestää?

- 1-2 kertaa raskauden aikana
- 2-4 kertaa raskauden aikana
- 4-6 kertaa raskauden aikana

Kiitos vastauksistasi! Onnea ja voimia koko perheen odotukselle!

LIITE 2. Tutkimuslupa

PORI**TUTKIMUSLUPA**

Tutkimuksen aihe	ISÄKSI ON HELPPO TULLA, VAIKEAA ON ISÄ OLLA
Tekijät	kätilöopiskelijat Taija Uusitalo ja Kaisa-Maija Antila Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysala
Kohderyhmä	ensimmäistä lastaan odottavien perheiden isät (30 – 50)
Tarkoitus kartoittaa	isien saamaa tukea isäksi kasvun prosessissa neuvolasta saatavaa tukea ja isien muut tukiverkostot isäryhmien tarpeellisuutta äitiysneuvolatoiminnan ohella isäryhmien tiedollista sisältöä
Tavoitteet	- lisätä isien mahdollisuuksia saada tukea isyyteen kasvussa jo ennen lapsen syntymää - antaa uusia valmiuksia terveydenhoitajille vastata isien tarpeisiin ja kehittää omaa työtään perhekeskeisemmäksi - kehittää opiskelijoiden omaa asiantuntijuutta isäksi kasvun projektista
Toteutus	kyselylomake, jaetaan Porin neuvoloissa ja perhevalmennuksessa
Aikataulu	joulukuu 2008 – tammikuu 2009
Tutkimuslupa	Myönnetään

Valmis opinnäytetyö pyydetään toimittamaan johtavalle hoitajalle.

Porissa 16.12.2008

PORIN KAUPUNKI
Terveysvirasto

Raija Kankaanpää
psta Raija Kankaanpää
Sirkka-Liisa Varjus, johtava hoitaja